

О.А. Кулініч, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
Я.Г. Ковальова, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

ЛОГІСТИКА В СТРУКТУРІ МЕРЕЖНИХ ОБ'ЄДНАНЬ

Глобалізація світової економіки створює нові умови та диктує нові вимоги до розвитку ринків товарів та послуг. Глобалізаційні процеси активно поширюються як на макро- так і на мікрорівні. Основними рушійними силами даних процесів є розвиток інформаційних технологій та розвиток транспорту і зв'язку.

Сучасні ринки характеризуються нарощенням конкуренції, яка переходить в розріз конкуренції глобальних мереж, оскільки відбувається активне створення глобальних (мережних компаній) та глобальних інформаційних мереж. Мережні форми організацій мають такі види прояву як: торгові, логістичні, інформаційні, інтелектуальні та інші мережі.

В зв'язку з новоствореними економічними умовами, найперспективнішим та тим, що динамічно розвивається є сегмент мережної економіки, яка базується в глобальній електронній середі, включаючи в себе: електронний бізнес, інформаційні та телекомунікаційні продукти і т.д.

Найпоширенішим напрямом є електронний бізнес (електронна комерція), розвиток якого значно пожвавився останнім часом, проте, ще знаходиться на початковому етапі формування, оскільки в Україні майже відсутня культура дистанційних продажів.

Даний напрям розвитку ставить акценти на нематеріальних факторах, що надає економіці нову характеристику — сервісність.

Сервісна економіка характеризується:

- гнучкістю менеджменту та бистротою прийняття управлінських рішень;
- підвищенням швидкості та якості взаємодії між підприємством та споживачем;
- миттєвою реакцією на відповідні зміни у зовнішньому середовищі, зокрема, на тенденції смакових вподобань споживачів, тощо;
- до поняття корисності товару включається не лише матеріальну якість самого товару, а й супутні послуги до і після продажу та поточні процеси;
- конкуренція між підприємствами трансформується в інтеграційні процеси між ними задля задоволення потреб споживача;
- концентрацією якості (здатність постійно підтримувати відносини зі споживачем для задоволення його потреб).

Значна частина нематеріальних факторів в мережній економіці знаходиться в компетенції логістики, через що спостерігається значний ріст обсягів логістичних послуг. Зокрема, важливу роль логістика відіграє в сервісному обслуговуванні споживачів, оскільки дозволяє задовольняти їх індивідуальні потреби.

Ключовим завданням логістики, в мережній економіці, є налагодження функціонування матеріально-сервісних систем та створення логістичних мереж, які пов'язують всіх суб'єктів економічної діяльності в єдиний процес для мінімізації затрат на всьому шляху створення вартості товару та формування конкурентних переваг в рамках ланцюгів поставок, як функціональних складових логістичних мереж. Конкурентні переваги створюються на основі вдосконалення таких параметрів як: якість, час, затрати, надійність. Для ефективної діяльності логістичної мережі необхідно забезпечити синхронізацію руху матеріальних та інформаційних потоків всередині ланцюгів поставок, взаємозв'язок між ланцюгами та іншими бізнес-партнерами з чіткою структурою всередині мережі, що контролює чисельні взаємозв'язки. Складність структури всередині мережі залежить від класу самої мережі, які діляться на:

- просту логістичну мережу (без посередників);
- логістичну мережу середньої складності (є один посередник);
- складну логістичну мережу (є посередники як на стороні продавця, так і на стороні покупця, а також присутня біржа, де взаємодіють посередники);
- деревоподібну логістичну мережу (має велику кількість посередників, які є представниками різних галузей).

Важливо підкреслити, що на сьогоднішній день, обсяг пропозиції товарів та послуг значно вищий ніж попит на ці товари та послуги, що характеризує ринок, як ринок покупця, основною особливістю якого є клієнтоорієнтованість. Внаслідок чого, головною метою матеріально-сервісних систем є максимізація якості задоволення потреб клієнтів, відстеження тенденцій їх зміни, зменшення поточних витрат для забезпечення оптимального співвідношення ціни та якості надаваних товарів і послуг. Значущою властивістю логістичної мережі, в рамках матеріально-сервісної системи, є її можливість інтегрувати продукт та інформацію для удосконалення внутрішніх і зовнішніх процесів та заповнювати фінансові і інформаційні розриви, що виникають на всіх ланках життєвого циклу товару (виробництво, транспортування, зберігання реалізація, інтелектуальне та фінансове обслуговування).